

ALLE- DAG- KERK

* Middagpauzedienst 30 juni 2021 *
in de Engelse Hervormde Kerk aan het Begijnhof te Amsterdam

Voorganger: Ds Teus Prins (Aalsmeer)

Thema : *Het zijn maar vier letters'*

n.a.v. Genesis 4: 10 en Lucas 10: 36

Gemeente van Onze Heer Jezus Christus!

Het zijn maar vier letters.

Vier letters, hangend aan een draad gespannen tussen de gevels van twee huizen in de Voetboogstraat.

Een straat gelegen aan de overkant van het Spui, net even buiten het Begijnhof hier.

Die Voetboogstraat is bij veel mensen in ons land bekend vanwege het feit dat daar volgens velen de lekkerste frites van het land te verkrijgen zijn.

Veel mensen lopen, smikkelend en smullend onder die letters door, zonder ze op te merken. Soms zie je die letters van witte neonbuis zachtjes in de wind heen en weer gaan....

Ze hangen daar niet zo máár: die **H**, die **E**, die **L** en die **P**...

Nee, ze hangen er vanwege een heel bijzondere reden....

Want dat woord '**HELP**'! hangt daar precies boven de plek waar Joes Kloppenburg werd áángewallen... enkel en alleen omdat hij bij een ruzie *tussenbeide* wilde komen ...

Joes werd dóódgetrapt toen hij iemand wilde helpen.....

"Ben **ik** mijn broeders hoeder" ? vraagt Kaïn aan God Want wie wàs die Abel nou helemaal? Abel, in het Hebreeuws hèwèl, wat zoiets betekent als 'zuchtje wind', 'ademtocht', 'Pfffft'. Nee, dàn hijzelf: Kaïn !

Had moeder Eva bij zijn geboorte niet geroepen: 'Ik heb met de hulp van de Heer een zoon gekregen! Een eerstgeborene !

En nou was er ineens zo'n 'Pfffft' komen bovendrijven..

Maar hij, Kaïn, offerde toch niet voor niets?

God had toch ook naar hèm kunnen omzien?

En àls ie daar dan *nijdig* over wordt, dan wijst God hem terecht !

Maar God had aan Kain louter gevraagd: 'Jongen, waarom staat je gezicht toch zo grimmig? Door jaloezie verblind valt hij zijn broer Abel, zijn naaste, aan en hij vermoordt hem.

Moord - met voorbedachten rade.

De eerste uit een vrouw geboren mens is een moordenaar.

De eerste dode onder de mensen is een vermóórde, vermoord door zijn bloed-eigen broer ! Dàn klinkt er die vraag uit de hemel: Kaïn, waar is Abel, je broer ?

Tijdens zijn rondwandeling op aarde krijgt Jezus op een bepaald moment door een wetgeleerde de vraag voorgelegd wie nou eigenlijk 'de naaste' is.

Jezus laat zich door deze strikvraag niet provoceren en daarom draait Hij de situatie om door de man zèlf het antwoord op diens eigen vraag te laten geven

"Nou, Rabbi", zegt de wetgeleerde dan, "dat weet ik wel: er staat geschreven dat wij God moeten liefhebben met heel ons hart en met heel ons verstand, èn met alles wat in ons is ... En verder staat er ook nog dat wij onze naaste, onze medemens moeten liefhebben als onszelf".

Maar Jezus **wil** helemaal **geen theologische discussie!**

Jezus zoekt naar het hart van de wetgeleerde en daarom geeft Hij de man een *ander* antwoord door hem een gelijkenis te vertellen: over een man die, onderweg van Jeruzalem naar Jericho, door rovers overvallen wordt. Die de man zijn kleren uittrekken, hem mishandelen en hem daarna halfdood achterlaten.

Een verhaal dat lijkt op het verhaal, dat eens in de krant van 'wakker Nederland' stond:

Brigadier van politie Fred Heijne zag vanuit zijn Amsterdamse etage-woning hoe een vrouw van haar tas beroofd werd. Het was zijn vrije avond en hij droeg geen uniform. Op zijn kousen rende hij 's avonds om half elf de straat op en zag de twee overvallers wegfietsen. Fred hield een brommer aan. "De jongen was doodsbang en smeekte mij meerdere malen af te stappen. Maar ik gelastte hem de achtervolging voort te zetten."

Toen de achterste achtervolger was ingehaald, vertelde Fred dat hij van de politie was en hield hem aan. Maar toen kwam de andere overvaller terug en stak met een groot mes op de politiemans in burger in. Zes diepe messteken waren het gevolg. In het kruis, in zijn arm en in zijn rug op een paar centimeters afstand van zijn longen. Fred zette het op een lopen, want hij kreeg de indruk dat hij dood moest. Hij rende voor zijn leven en probeerde een auto te doen stoppen, maar die reed door. Daarna een taxi. Die stopte, zag het bloedbad en reed door Waarschijnlijk bezorgd om de bekleding van zijn voiture. Een voorbijganger met een GSM belde de politie. Fred Heijne was toen al heel wazig. Hij had een bloedspoor van 100 meter achtergelaten....

Het zou best wel eens kunnen zijn dat daar, op die eenzame woestijnweg tussen Jeruzalem en Jericho het slachtoffer van die roofoverval er òk zo slecht aan toe was.

Dat ook hij steeds weer geroepen had: Help! Maar kwàm er hulp...?

Drie mensen passeren het slachtoffer, zo horen we, waarbij over de reactie van de *éérste* twee - als in een cadans - gezegd wordt dat ze kwámen, ze zágén, ze staken óver en liepen vervolgens dóór.....

Veni, vidi, foetsi....

Over die *dèrde*, die iemand is waarvan wij op het eerste gezicht zouden zeggen: 'Nou, dat is niet direct iemand die met de juiste interpretatie van de Schrift bekend is.... die derde blijkt zich over het slachtoffer heen te buigen, met ontferming bewogen te worden.

Hiermee wordt duidelijk dat wat deze *dèrde* doet, geen beslissing van het verstand maar van het hart is.

De diepste innerlijke ontroering blijkt tot een volledige inzet jegens de naaste te leiden. Want niet alleen verzòrgt de man het slachtoffer ter plekke, hij neemt ook de volle verantwoordelijkheid voor diens totale herstel op zich en betaalt daarvoor maar liefst twee daglonen.

Na dit verhaal stelt Jezus aan de wetgeleerde vervolgens nog een tegenvraag: "Wie is nu de naaste *van het slachtoffer*?"

Met deze vraag verandert Jezus de focus, omdat Jezus in feite vraagt wie de naaste *geworden* is. '**Jij** bent de naaste,' zegt Jezus.

Hou je niet zo bezig met grenzen en met definities!

Het begrip naaste moet je niet definiëren, **je moet de naaste zijn...**

Wees **jij** nou maar degene die liefheeft, jij, met jouw mogelijkheden, met jouw capaciteiten.

En blijf daarin bij jezelf! Overvraag jezelf niet! Twéé vragen horen we vandaag klinken: Ben **ik** mijn broeders hoeder?

En: wie **is** de naaste ?

Jezus geeft de naastenliefde de plek die haar toekomst, door haar weg te halen uit de sfeer van allerlei vrome theorieën.

Hij vraagt van ons om de mens die op onze weg komt, tot ons hart te laten spreken.

Omdat alleen **dan** het *schijnbaar* onmogelijke mogelijk wordt en een vijand tot vriend.

Amen.

